

комунікативних навичок. Але з 2020 року усі випускники освітнього ступеня «Бакалавр» при вступі до магістратури мають скласти Єдиний випускний іспит з іноземної мови. Проблема в тому, що цей іспит носить універсальний – не спеціалізований – характер.

Це означає, що студентам та аспірантам немає особливої потреби відвідувати університетську навчальну дисципліну «Іноземна мова». Достатньо обрати одну або кілька Інтернет-платформ, які пропонують безкоштовні або доволі недорогі (але якісні) курси іноземної мови. До таких ми б (за власним досвідом використання) віднесли Udemy, EnglishDom, EdX, LeoEnglish, Puzzle-English, FutureLearn, MOOEC, Alison.

Вчити мову за допомогою цих та інших сервісів стало не просто можливо, але доступно та цікаво. Онлайн курси стали популярними завдяки потужному навчальному матеріалу, якісному методологічному супроводженню та індивідуалізації процесу навчання.

Відтак карантин оголив нетривіальну дискусію щодо перспектив університетської освіти, особливо в частині її гуманітарної складової. Спроектуювши індивідуальну освітню траєкторію, здобувач має можливість залучити різноманітні і, що важливо, найкращі форми реалізації навчальних курсів.

Втрачаючи пряму потребу у викладачеві, здобувачі освіти при цьому не знижують, на наш погляд, якість кінцевої освіти. За умов чіткого розуміння того, які компетенції будуть їм потрібними для виконання професійних функцій, майбутній фахівець здатен не лише обмежити час на здобуття освіти, але й навчитися самостійно коригувати і заповнювати прогалини у власній освіті.

За цих умов університетська освіта постає перед викликом виживання. На наш погляд, світова пандемія та карантинні обмеження, які ще кілька років будуть відчутними та впливатимуть на усі соціальні процеси, не залишать осторонь трансформацію вищої освіти. Університети, які оперативно внесуть зміни у свою стратегію, місію та переорієнтують освітні послуги на унікальні освітні продукти та наукову діяльність, зможуть вижити в посткарантинному світі. В інших шансів на виживання на глобальному ринку освітніх послуг майже немає.

УДК 004.9

*Гаврилова Ірина Миколаївна
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут», Харків, Україна*

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Ключовими технологіями XXI століття у всьому світі визнано інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). В рамках цього процесу актуальною стає розробка освітніх технологій для модернізації традиційних форм навчання з метою підвищення рівня навчального процесу у вищому навчальному закладі.

Предмет використання ІКТ у навчальному процесі досліджувався такими українськими науковцями, як В.Ю. Биков, О.М. Бондаренко, Я.В. Булахова, В.Ф. Заболотний, Г.О. Козлакова та іншими.

В роботах зазначених науковців засоби ІКТ поділяються на *апаратні засоби* та *програмне забезпечення*. До апаратних засобів відносять персональний комп'ютер та його складові, локальні та глобальні мережі, сучасне периферійне обладнання, відеокамери. Програмне забезпечення – це сукупність програм системи обробки інформації, а також програмних документів, що необхідні для їх експлуатації. До них можна віднести Інтернет та його можливості: пошукові системи, електронна пошта, браузері, веб-сайти, форуми, IP-телефонії, блоги, сервіси для зберігання інформації, хмарні технології тощо.

Щодо засобів ІКТ пропонується, серед іншого, використання електронних підручників, енциклопедій, а також електронних лекторів. До того ж цікавим навчальним елементом можуть бути інтелектуальні ігри з використанням штучного інтелекту. Засоби ІКТ можуть бути широко використані для забезпечення дистанційної форми навчання, що набувають особливої актуальності в сьогоденних умовах зростаючої пандемії. Створення презентацій навчального матеріалу та інтерактивні освітні інтернет-конференції все більш активно практикуються у багатьох вищих навчальних закладах і стали елементом сучасної організації навчального процесу [3].

Перспективними методами викладання можна вважати ті, які відповідають сучасним загальноєвропейським вимогам до якості освіти: інформатизація освітнього простору, інтеграційні процеси в освіті тощо. Найсучаснішими і найперспективнішими методами викладання іноземної мови є навчання з комп'ютерною підтримкою (CALL), метод сценарію, метод симуляцій, метод каруселі, метод навчання по станціям, метод групових пазлів, метод рольової гри[2].

Серед сучасних світових тенденцій активізації аудиторної роботи студентів шляхом використання ІКТ цікавим є змішане навчання *Blended Learning* за рахунок всебічного використання соціальних мереж та вебсервісів. Так, наприклад студенти університетів Berkley, Stanford, MIT

мають можливість залучатися до аудиторних занять групи за допомогою веб-підключень (вебінари), фізично не знаходячись в аудиторії, або спілкуватися за допомогою проведення відеоконференцій з використанням Google+ hangout (4). Практично у всіх провідних університетах світу під час проведення аудиторних занять активно використовуються Facebook та Twitter для забезпечення продуктивної дискусії, підвищення рівня взаємодії в межах студентського колективу.

Backchannel уможливорює інтерактивне спілкування під час аудиторних занять за допомогою смартфонів та ноутбуків, активізує процес взаємодії в аудиторії під час проведення семінарів, лекцій, презентацій. З розвитком соціальних засобів масової інформації, зокрема Twitter та блоги, backchannel забезпечує документацію таких подій, як, наприклад, конференц-сесії, щоб студенти мали можливість не тільки приймати практичну участь, але й продовжувати навчатися після закінчення аудиторної роботи.

Завдяки обґрунтованому використанню інформаційних технологій значно покращується підготовка спеціалістів. Засоби ІКТ сприяють досягненню відтворювального рівня засвоєння знань та самостійного рівня їх набуття.[1].

Література

1. Боднар Г. В. Впровадження інформаційних технологій (ІТ) у навчальний процес як запорука фахової компетентності. URL: <http://www.stattionline.org.ua/obraz/33/2250-vprovadzheniya-informacijnix-technologij-it-u-navchalnij-proces-yak-zaporuka-faxovo%D1%97-kompetentnosti.html>
2. Скуратівська М. О. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов у вищій школі України. URL: <http://intkonf.org/skurativska-mo-suchasni-metodi-ta-tehnologiyi-vikladannya-inozemnih-mov-u-vischij-shkoli-ukrayini/>
3. Ставицька І.В. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті. URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1103>

УДК 37.091.31.3

*Заботнова Мирослава Василівна
Національна академія Національної гвардії України,
Харків, Україна*